

1. Melis sabah ilk dersin ardından, “Matematik Proje Grubu” ile bir araya geldi. Bu grubun amacı, yaklaşan proje yarışması için etkili bir sunum hazırlamaktı. Melis, grup lideri olarak proje planını hazırladı ve hangi görevlerin kim tarafından yapılacağını belirledi. Ayrıca, projenin sunumunda konuşmacı rolünü de üstlendi. Çalışmalarını tamamlayarak projeyi bitirdiler. Yapılan proje oldukça başarılı oldu ve birinci seçildi. Melis, bu duruma çok sevindi. Okuldan sonra servisle eve giden Melis, mutluluğunu kardeşi ve annesi ile paylaştı.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Melis’in dâhil olduğu grupları yazınız.

b) Melis’in gruplarda üstlendiği rolleri yazınız.

2. Nouri (Nuri) ailesi Afganistan’daki iç çatışmalardan kaçarak Türkiye’ye sığınmacı olarak geldi. Yerleştikleri yerde komşusu olan Yılmaz ailesi tarafından birçok ihtiyaçları karşılandı. Türk misafirperverliğinden çok etkilendiklerini belirten Nouri ailesi, “Türkiye’yi ve Türk insanını çok seviyoruz. Zor zamanlarımızda bize kucak açtılar, kapılarını çalmaktan çekinmedik.” dediler. Yılmaz ailesi ise insanlara yardım etmenin ve farklı bir kültürü yakından tanımanın memnuniyetini ifade ettiler. “Aslında aramızda hiçbir fark yok. Aynı duyguları paylaşıyor, aynı şekilde seviniyoruz. Onların mutluluğu bizim mutluluğumuz oldu. Birlikte kardeşçe yaşamak en büyük zenginliğimizdir.” diyerek duygularını dile getirdiler.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Nouri ailesinin Türkiye’ye gelmesini gerektiren durum nedir?

b) Farklı kültürlerden insanların bir arada yaşaması topluma nasıl bir katkı sağlamıştır?

3. Geçtiğimiz yaz, ülkemizin birçok yerinde büyük orman yangınları çıktı. Alevler kısa sürede yayılıp köylere ve yerleşim alanlarına kadar ulaştı. Yangını gören herkes büyük bir korku ve üzüntü yaşadı. Pek çok insan evini, tarlasını ve hayvanlarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Bu zor günlerde ülkenin dört bir yanından yardım ve dayanışma haberleri geldi. İtfaiyeciler ve orman işçileri alevlerle günlerce mücadele etti. Gönüllüler, yangın bölgesine su ve yiyecek taşıdı. Sağlık ekipleri, yaralanan ve dumandan etkilenen insanlara yardım etti. Diğer şehirlerdeki insanlar; yangından etkilenen insanlar için battaniye, giysi ve gıda maddesi gönderdi. Bu dayanışma sayesinde birçok köy kurtarıldı, pek çok aile yeniden ayağa kalktı. Yangınlar büyük bir acı bıraksa da birlik olmanın ve yardımlaşmanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Afetle mücadelede hangi davranışlar yardımlaşma ve dayanışmaya örnek gösterilebilir?

b) Gönüllülerin yangın bölgesine su ve yiyecek taşıması onların hangi değerlere önem verdiğini gösterir?

4. Aşağıda bir kurumun kuruluş amaçları verilmiştir.
- Ülkemizde meydana gelebilecek afetlere karşı önlem almak
 - Afete hazırlık yapmak ve afetin gerçekleşmesi hâlinde müdahalede bulunmak
 - Afetten etkilenenlerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine yardımcı olmak

Kuruluş amaçları verilen bu kurumun ismini yazınız.

5. Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümüne **göreceli konum** denir.

Bu tanıma göre yaşadığınız ilin göreceli konumunu; doğal güzelliklerine, tarihî mekânlarına, yeryüzü şekillerine ve su kaynaklarına göre tarif ediniz.

6. Aşağıda Türkiye dilsiz haritası verilmiştir.

a) Yaşadığınız ili harita üzerinde bulup boyayınız.

b) Yaşadığınız ilin komşularını yazınız.

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme	1
SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme	2
SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme	3
SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme	4
SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme	5
SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme	6

PUANLAMA TABLOSU										
1		2		3		4	5	6		TOPLAM
a	b	a	b	a	b			a	b	
8	12	10	10	10	10	10	20	6	4	100

ÇÖZÜMLER

1. Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Melis'in dâhil olduğu grupları yazınız. (8 puan)

Tam puan:

5. sınıf grubu, matematik proje grubu, servis grubu, aile grubu.

Kısmi puan:

Her bir cevap maddesi 2 puan olarak kabul edilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

b) Melis'in üstlendiği rolleri yazınız. (12 puan)

Tam puan:

Evlat, grup lideri, konuşmacı, öğrenci, yolcu, abla.

Kısmi puan:

Her bir cevap maddesi 2 puan olarak kabul edilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

2. Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Nouri ailesinin Türkiye'ye gelmesini gerektiren durum nedir? (10 puan)

Tam puan:

Afganistan iç savaşı, Afganistan iç çatışması, Afganistan'da yaşanan savaş vb.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

b) Farklı kültürlerden insanların bir arada yaşaması topluma nasıl bir katkı sağlamıştır. (10 puan)

Tam puan:

Toplumsal birlik ve beraberlik güçlenir. Toplumsal barış ortamı oluşur. vb.

Kısmi puan:

Toplumsal birliğe ve barış ortamına katkı sağlamayı ifade eden her bir madde 5 puan olarak kabul edilir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması.

3. Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

a) Afetle mücadelede hangi davranışlar yardımlaşma ve dayanışmaya örnek gösterilebilir? (10 puan)

Tam puan: Alttaki cümlelerden 2 tanesini yazana tam puan verilecektir.

İtfaiyecilerin, orman işçilerinin ve gönüllülerin yangının söndürme çalışmalarına katılması

Kurumların, sivil toplum kuruluşlarının, gönüllülerin; yangın bölgesine su, yiyecek, battaniye, giysi ve gıda maddesi göndermesi

Sağlık ekiplerinin yaralanan ve dumandan etkilenen insanlara yardım etmesi

Kısmi puan:

Yukarıdaki cümlelerden 1 tanesini yazana 5 puan verilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

b) Gönüllülerin yangın bölgesine su ve yiyecek taşıması onların hangi değerlere önem verdiğini gösterir? (10 puan)

Tam puan: Aşağıdaki değerlerden 2 tanesini yazana tam puan verilecektir.

Yardımseverlik, yardımlaşma, dayanışma, cesaret, fedakârlık, vatanseverlik, sorumluluk, empati vb.

Kısmi puan:

Yukarıdaki değerlerden 1 tanesini yazana 5 puan verilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

4. Kuruluş amaçları verilen bu kurumun ismini yazınız. (10 puan)

Tam puan:

İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ya da AFAD

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

5. Bu tanıma göre yaşadığınız ilin göreceli konumunu; doğal güzelliklerine, tarihî mekânlarına, yeryüzü şekillerine ve su kaynaklarına göre tarif ediniz. (20 puan)

Tam puan:

Göreceli konum tarif edilirken istenen tüm özellikler (doğal güzellikleri, tarihî mekânların, yeryüzü şekilleri ve su kaynakları) kullanıldığında tam puan verilir.

Örnek Cevap:

Ben Sivas'ta yaşıyorum. Sivas şehrinde yer alan,

Doğal güzellikler: Gökpınar, Dipsiz Göl, Hafik Gölü

Tarihî Mekânlar: Sivas, Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, Gök Medrese, Buruciye Medrese'si ve Kongre Müzesi

Yeryüzü Şekilleri: Tecer Dağları, Yıldız Dağı, Uzunyayla Platosu, Kızıl Dağı

Su Kaynakları: Kızılırmak, Yıldız Irmağı

Kısmi puan:

Göreceli konum tarif edilirken tarif edilen her bir özellik 5 puan olarak kabul edilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da belirtilen cevaplar dışında başka bir maddenin yazılması

6. a) Yaşadığınız ili harita üzerinde bulup boyayınız. (6 puan)

Tam puan:

Harita üzerinde yaşadığı ili boyaması ya da işaretlemesi.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da yaşadığı ilin haricinde başka bir ili işaretlemesi

b) Yaşadığınız ilin komşularını yazınız. (4 puan)

Tam puan:

Yaşadığı ilin en az 2 komşu ilini veya komşu ülkeyi yazana tam puan verilecektir.

Kısmi puan:

Yaşadığı ilin komşularından 1 tanesini doğru yazana 2 puan verilecektir.

Sıfır puan:

Cevap kısmının boş bırakılması ya da yanlış cevap verilmesi.